

מדי יתרום ומדי יתחזק

שכבתי אחרי הניתוח, נפוח מנוזלים, כאוב כמו שלא ידעתי מעודי ובכיתי. "למה, בורא עולם? למה אתה עושה את לי את זה?" הוא תרם כליה ותכנן להמשיך הלאה בסדר יומו, אבל התרומה הזו טלטלה את חיי, העלתה אותם למסלול נעלה ומרגש של שנת שמיטה. יובל תור משתף בתרומה שרוממה אותו לעד

● ציפי גולן

מר יובל תור, רק רצה לעשות טוב בעולם. להציל אדם. להחזיר אותו לחיים. בשביל השני הוא נכנס לניתוח תרומת כליה ולאחריו מצא את עצמו מתמודד עם סיבוך נדיר במיוחד. יובל נדרש לעבור ניתוח נוסף, ובימים של טרם הניתוח שאל רק למה? למה זה קורה לו? נדרש ממנו לשנות ניקוד. להפוך קמץ לשווא, כדי להתחיל להאזין. כי לנשמה שלו הייתה תשובה, והיא שינתה לו את החיים. זהו אינו סיפורה של שנה, זהו סיפור של נשמה.

מי בקיצו ומי לא בקיצו

"לפני שבוע צלצלו אלי מבית ההולים 'בלינסון'", פותח מר יובל תור את סיפורו המרגש, "וביקשו לעשות סקר. 'עד כמה תרומת הכליה שינתה את חיידך?' הם שאלו. ואני עצרתי רגע והסתכלתי לאחור. עד כמה? עד הקצה. שום דבר ממה שאני היום לא היה כאן אם לא הייתי תורם אותה. זכר הלילות הארוכים ההם, הכאובים, הלילות בהם שאלתי את בורא עולם 'אבל למה?' צפו מול עיניי. כעת הייתה לי תשובה והתשובה הזאת מילאה אותי במתיקות שאי אפשר לתאר".

אצל יובל תור החקלאות עוברת בנשמת המשפחה. "אני חקלאי מזה ארבע עשרה שנים, ואחי זכרונו לברכה היה גם הוא חקלאי עד שנהרג". יובל אינו חקלאי בעל קרקע אלא חקלאי שכיר. הוא עובד עבור חברת גדולה, מקבל משכורת קבועה ואחראי על מטעי זיתים ושקדים בעלי מעל מאה אלף עצים, נתן להם את כל כולו.

"מספר שנים לאחר שאחי נפטר החלטתי שאני רוצה לתרום כליה לעילוי נשמתו. הרעיון לא היה יוצא דופן מבחינתי, לאחר ששני גיסים שלי כבר קדמו לי ותרמו תרמו דרך 'מתנת חיים'. לאחר שקיבלתי אישור עקרוני מאימי ומאשתי, יצרתי קשר עם העמותה וביקשתי להתחיל בתהליך. הימים היו ימי טרום הקורונה, והרב הבר זצוק"ל עוד היה בחיים. יחד שוחחנו על התרומה ותכננו להמשיך בתהליך".

אך אז באה הקורונה וטרפה את הקלפים כולם. "כשהחלה הקורונה נעצרו כל תרומות הכליה. במשך חודשים עמד עולם הרפואה ובחן את עצמו, יושב על הגדר עם כל דבר שאינו חירום. בינתיים חלה הרב וואני ביקשתי לנסות לקדם בכל זאת את התרומה לרפואתו. למרבה הצער, מערכות הבריאות עדיין לא אישרו את התרומות באותה תקופה ואני לא הספקתי לקיים את המצווה לרפואתו. לאחר שהרב עלה לעולם שכולו טוב צלצלתי אל הארגון וביקשתי לקדם את התהליך ברגע שיתאפשר, לעילוי נשמתו של הרב ושל אחי ידידיה ז"ל".

אט-אט נרגעה בהלת הקורונה הראשונית והעולם החל להפשיר. תרומות הכליה חזרו להתבצע ויובל, שאדם חולה כבר המתין לו, יכול היה להמשיך בתהליך. "לכתחילה ביקשתי לתרום את הכליה בחורף כיוון שהחורף הוא התקופה הרגועה ביותר לחקלאי, לא צריך להשקות בה, לא לדשן ובחלקה שלי גם לא לקטוף, ידעתי שאז יהיה לי קל יותר לקחת חופשה", משתף

לקבל את התרומה דווקא בו, הלוואי שאזכה למזל וברכה בתהליך של קליטת הכליה'. הדברים שלו נכנסו לי ישר אל תוך הלב והרגיעו אותי. הרגשתי שבורא עולם שולח לי דרישת שלום של השגחה פרטית משמים. רק הוא ידע כמה קשה הרגשתי עם עצמי עבור הנתרם ורק הוא ידע לשלוח לי נחמה דווקא למקום הזה".

מי ישלו ומי יתייסר

בוקר הניתוח הגיע. יובל הוכנס אל החדר הסטרילי, בוחר לעבור הרדמה ולתרום איבר מגופו להצלת אדם שאינו מכיר. יומיים לאחר מכן הוא השתחרר הביתה. "ידעתי שממתינים לי כעת עשרה ימים של התאוששות איטית והייתי מוכן להם, אבל לא הייתי מוכן למה שקרה בפועל; במקום שהמצב ישתפר הוא הלך ונהיה פחות ופחות טוב. הכאבים הלכו והתגברו וכאשר פניתי לרופא שביצע את הניתוח התברר שבניתוח שלי אירע סיבוך נדיר במיוחד - צינורית לימפה שנחטקה בכוונה בניתוח לא נסגרה כמו שצריך, וכתוצאה מכך נוזלי לימפה דלפו לחלל הבטן שלי והם מחוללים את הבלגון והכאבים. 'אנחנו יכולים לנתח שוב ולתקן את הסיבוך אבל לעתים הוא מסתדר מעצמו בעזרת דיאטה מסוימת, מה אתה רוצה, לחכות או לנתח?', שאל הרופא. 'ומה אתה ממליץ?' עניתי בשאלה. 'אני ממליץ לנסות את הדיאטה. המדד שלך צריך להיות כזה, אם הכאבים מגיעים לרמה שמונעת ממך לישון תתאשפו וננתח', השיב הרופא. קיבלתי את המלצתו ונכנסתי להליך של דיאטה מסוימת ומוקפדת מאוד".

הדיאטה לא עזרה ויובל סבל מכאבים קשים, אבל קשה מכולם הייתה ההרגשה. "למה זה קרה לי?" שאל יובל את עצמו בתסכול, "באתי לעשות טוב, להציל יהודי, לקחת חלק במעשה הבריאה ולהעניק לו איבר מגופי, וזה מה שבורא עולם שולח לי? למה??"

שבועיים חלפו ויובל הרגיש שהוא לא מסוגל לעמוד בכאב. הוא אושפז בבית החולים ועבר את הניתוח המתקן. "אחרי חודש וחצי אומנם חזרתי לעצמי לגמרי, אבל במקום להיות בבית שבועיים כפי שצפיתי, הייתי מושבת חודשיים ובתחילתם גם סבלתי מאוד".

במהלך הימים הראשונים לאחר הניתוח, כשגופו מתאושש מעט וכאוב הרבה, זכה יובל

המפגש הראשון בין ר' יובל תור לר' שי ראובן הנתרם

מפגש מרגש בביתו של ר' יובל בינו לבין הנתרם.

ר' יובל עם אברהם שדה - חקלאי מג'ורז'ה לח

ר' יובל תור נוטע עצים בשנות העבודה בשדה

יובל, "מן השמים יצא שעם כל הדחיות הגענו לסוף חודש שבט. לא יכולנו לחפש זמן פחות מוצלח מבחינת העבודה, זוהי תחילת עונת ההשקיה והעבודה בה לחוצה מאוד. היה לי קשה להתגבר על האכזבה, לו היינו יכולים לתרום חודשיים קודם לכן, הכל היה שונה כל כך ומה אודיע עכשיו בעבודה? אנשים לא יבינו למה אני עובר ניתוח שזמנו נתון לבחירה בתקופה העמוסה ביותר של השנה? אבל נו, בשביל מה שאנשים יבינו או לא, מובן שלא נחכה לשנה הבאה. הודעתי בעבודה על חופשה בת שבועיים, בלי להעניק הסבר לסיבתה, ישבתי עם בית החולים וקיבלתי שני תאריכים אפשריים לניתוח, אחד בסוף שבט והשני בתחילת אדר. התאריך של סוף שבט היה בתוך זמן של סגר ואני התלבטתי מאוד. מצד אחד, במחלקת נפרולוגיה שוכב אדם סובל מאוד שאני גלגל ההצלה שלו. אמנם, לא פגשתי אותו מעולם ואין לי מושג מיהו, אבל הוא קיים וכל שבוע של המתנה מהווה סבל גדול עבורו, ומחייב אותו בעוד טיפולי דיאליזה נוראיים, אך מצד שני, לתרום בסגר, כשכל הילדים בבית, ואישתי לא תוכל להיות איתי ולתמוך בתהליך, זאת משימה שאולי לא מצדיקה את ההקדמה בשבועיים".

יובל התלבט מאוד. "לבסוף אמר לי מישוה משפט חכם: 'אתה מביא לבן אדם את התרופה היקרה ביותר שהוא יכול לבקש, זה מדהים, אבל בתור מספק התרופה עליך לדאוג גם לעצמך'. קיבלתי את דבריו והחלטתי לקחת את התאריך באדר ולעבור את הניתוח בצורה הגיונית יותר. לאחר ימי ההתלבטות הארוכים הייתי שלם עם ההחלטה, רק מאדם אחד לא היה לי נעים - מן הנתרם, זה שצריך להמתין בשבילי עוד שבועיים".

חודש אדר הגיע, יובל התאשפו בבית החולים ויום לפני התרומה פגש לראשונה את הנתרם שעומד לקבל איבר מגופו. נחשו מה היה המשפט הראשון שאמר לו האיש לאחר היכרות ותודה? נכון. "אני כל כך שמח שהתרומה נדחתה לחודש אדר, לו הייתי יכול הייתי מבקש ממך לעשות את זה".

"לא יכולתי לשתוק. 'מה?!', שאלתי אותו בתדהמה, 'איך אתה שמח, חשבתי שאתה מה-זה מאוכזב?!'. האיש לחץ את ידי ברפיון ואמר: 'אני לא מאוכזב, אני שמח. חודש אדר הוא חודש של מזל לישראל, מאוד רציתי

להבין דבר חשוב. "אחרי שבועות ארוכים של 'למה' הבנתי פתאום שהלמה הזה לא מוביל אותי לשום מקום, הוא רק ממסכן אותי, רק גורם לי להיות אומלל ולהרגיש לא רצוי ונענש. במקום לשאול למה ולהרגיש רע, הבנתי, אני צריך לשאול שאלה אחרת - למה (בשווא) - לשם מה? לאיזו מטרה? למה בורא עולם שלח אלי את הסיבוך הנדיר הזה?".

התשובות לכל השאלות, כך למד יובל, נמצאות בתוכנו, לא בשום מקום אחר, ומי ששואל מקבל תשובה, השאלה אם הוא מוכן לשמוע...

מי יעשר ומי יעני

באחד הימים, בשעה שיובל שכב במיטה ושאל את עצמו שוב מה מטרת ההשבתה הלא צפויה הזאת תפסו עיניו את לוח השנה. חודש ניסן בשנת תשפ"א.

"בבת אחת הבנתי הכל, בורא עולם משבית אותי כדי להזכיר לי להשבית את עצמי!". למעלה מארבע עשרה שנים עברו על יובל בחקלאות, שתי שמיטות כבר חלפו עליו ומעולם לא שבת באף אחת, החברה שלו סומכת על היתר מכירה. "ב'היתר מכירה' העבודה בשדה כמעט רגילה, אומנם, מה שאתה יכול אתה כן שומר ומלאכות דאורייתא נעשות רק באמצעות גוי, אבל השדה מקבל את שלו והקרקע אינה נחה. כאשר הסתכלתי בלוח השנה וראיתי איך אני מושבת הרגשתי כאילו בורא עולם מדבר איתי ממש. 'צריך לשבות', הוא אומר לי ומשבית אותי, מזכיר לי מהי שבייתה אמיתית".

זה לא היה קשה, זה היה מעבר. הפיכת חיים קלה לעומת ההחלטה, אך לאחר ימים של התחבטות ושעות ארוכות של שיחה עם אישתו, יובל תור קיבל אותה.

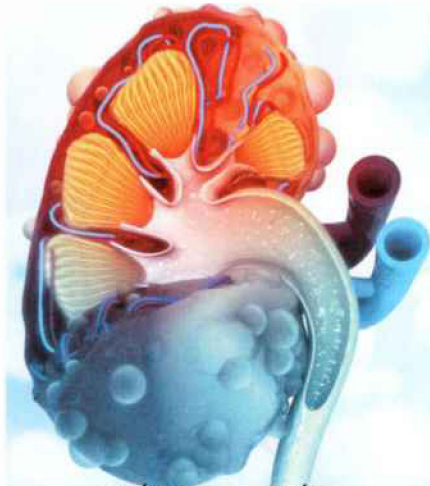
"לאחר חודשיים מהניתוח חזרתי לראשונה לעבודה. החברים חיכו לי, טפחו על שכמי והפנו אותי אל החלקה שלי, החלקה שזמן כה רב חיכתה ל'אבא שיטפל בה'".

מי שאינו חקלאי לא יבין את זה. להיכנס למטע, ללטרף שוב את העצים, להריח את הפירות שמתחילים להבשיל, לנכש, להעניק לעץ חיים... המתנה אינה רק לצומח, היא חוזרת גם אל החקלאי, לא לחינם פורחת היום התרפיה בגננות.

"לאחר תקופה קצרה של חזרה לשגרה ניגשתי לאחראי שלי. 'שמע', אמרתי לו, 'אני רוצה לצאת לשבתון בשנה הבאה'. 'למה, לאיפה

אתה רוצה ללכת?' הוא הסתכל עלי בעיניי שאינן מבינות. 'השנה הבאה היא שנת שמיטה. אני רואה בה הזדמנות לעשות שינוי ולו גם לשנה אחת', אמרתי. האחראי שתק רגע, אמד אותי במבטו ולאחר מכן שאל: 'תגיד, יובל, יכול להיות שבניתוח לקחו לך גם חלק מהשכל?'"

"אני לא חושב, הכליה והשכל רחוקים זה מזה יחסית", עניתי בבדיחותה, 'בכל זאת אני באמת רוצה לקחת שבתון בשנה הבאה'. פניו של האחראי התקדרו. הוא הסתכל עלי ואמר: 'יובל, יש מעל מאה אלף עצים שאתה 'אבא' וגם 'אמא' שלהם. עצים לא יכולים בלי אבא. אם אתה יוצא לשנה אנחנו מכניסים לכאן

"כבר בתחילת השמיטה קיבלתי את השיעור הגדול ביותר שיכולתי לקבל. גדולי ישראל אומרים לנו שאדם הוא סוג של כלי, ברגע שהוא יפנה בתוכו מקום, יהיה לשפע לאן להיכנס"

מישהו אחר ואני לא אוכל להבטיח לך שיהיה לך לאן לחזור".

"רעד קל אחז בגופי כששמעתי את הדברים. האחראי נפרד ממני, מניח לי לעכל את המצב ואני יצאתי הביתה".

כל הדרך המה מוחו של יובל ככוורת. "במקום מסוים הניסיון שלי היה הרבה יותר קשה מחקלאי רגיל. חקלאי עצמאי שמחליט לשבות אמנם מניח הכל בשמיטה, אך יש מי שתומך בו בעזיבה הזאת ויש לו לאן לחזור, האדמה ממתינה לו בסיומה של שנה. אם אני אשמוט אף אחד לא יתמוך בי לאורך השנה

וכנראה שגם לא יהיה לי לאן לחזור אחריה. מי אמר שמותר לאדם להכניס עצמו למצב כזה?" שבע התהלך יובל מתלבט וחסר מנוחה. מה הוא צריך לעשות? מה נכון?

"סביבי התנדבו אנשים רבים לתת עצות. 'רק משוגע נכנס לכזאת הרפתקה', אמר מישהו וסובב יד על הרקה להבהרת דעתו על הרעיון, 'יפה שבזמן של כאב ירד לך רעיון כזה, אבל אדם צריך לבחון את עצמו בצורה מושכלת ולא בזמני כאב', אמר אחר. היו שעשו רק תנועה של 'השתגעתי?' ואחרים צחקו, סברו שאני לא רציני".

כל הדיבורים חלפו ליד אוזניו של יובל. "הכרחתי את עצמי להתבונן פנימה ולא החוצה. לא מה אומרים אנשים, אלא מה אני חושב? מה אומרת לי הנשמה? כשהקשבתי לה הייתה התשובה ברורה. אני צריך לשמוט את ההרגל, לעשות שינוי. בורא עולם דיבר אלי ואני מקבל את ההבנה מאז. אשתי אמנם מאוד חששה מהשינוי אך עמדה מאחוריי. 'אם אתה שלם עם ההחלטה אז לך על זה. אני תומכת בך וד' יהיה בעזרנו', אמרה לי. אז הלכתי".

יובל ניגש אל הממונים עליו. "שקלתי היטב את כל מה שאמרתי, ואני עדיין מבקש לעזוב", הודיע סופית. ההחלטה התקבלה. בחודש ספטמבר, למניינם, בשנה שעברה, מצא יובל את עצמו מובטל. "לאחר שנים ארוכות של עבודה קבועה ואהובה, לא היה לי בעצם דבר".

מי ישפל ומי ירום

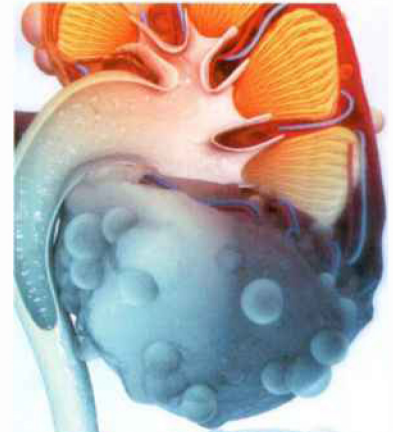
יובל לא הגיע אל האבטלה 'על ריק', הוא התכונן אליה. "קבעתי לעצמי חברותא לבוקר ולערב, ואת הצהרים ביקשתי להשאיר למשפחה. אחרי שנים של עבודה לאורך כל היום, חשבתי לשוב להיות אבא בכל רמ"ח ושס"ה".

מה יהיה? מאיפה יתפרנס? מה יאכל בשנה השביעית?

ליובל לא הייתה תשובה וגם לא מושג. "עמדתי בתפילות ראש השנה והרגשתי איך אני כחומר ביד היוצר. כל ה'יובל' שהייתי, כל ההכרות שלי עם עצמי, כל השגרה הכלכלית הבטוחה והמוכרת, כל האחיזה המדומה שלי במציאות - הכל נשטט. בתחילה חשתי פחד גדול, אך אחרי שעברתי את השלב הראשון, התמלאתי ביטחון. ביטחון שהדברים לא תלויים (רק)

בנו ויש מישהו מלמעלה שדואג לנו בכל צעד ושעל. בבת אחת לא הייתי עוד מי שהכרתי את עצמי. יובל החקלאי פינה את מקומו, משאיר אחריו כלי ריק שמוכן לקבל אל תוכו מה שיזמן בורא עולם". והוא זימן.

"כבר בתחילת השמיטה קיבלתי את השיעור הגדול ביותר שיכולתי לקבל. גדולי ישראל אומרים לנו שאדם הוא סוג של כלי, ברגע שהוא יפנה בתוכו מקום, יהיה לשפע לאן להיכנס. הכלי שלי היה תפוס כל השנים, הוא היה מלא בחיים הרגילים שהיו לי, כעת, בבת אחת הכל השתנה. לו הייתי ממלא את הכלי בדאגות, בחרטות ובלבול פנימי, אני מאמין שלא היה לשפע לאן להיכנס, אבל הכלי שלי היה ריק. הייתי בטוח לגמרי בצעד שעשיתי והשארתי לבורא עולם לגלות לי את התמונה".

"אין לי מושג. מה, אני צריך לסדר את העולם? את השיעור שלי כבר קיבלתי. אדם צריך לעשות את הדבר הנכון ולא לשקוע באלף שאלות על מה שיהיה. אני לא יודע מה אעשה 'אחרי' אבל אני יודע שיהיה בסדר"

והוא נתן.

יום למחרת ראש השנה, כבר בצום גדליה, צלצל הטלפון של יובל. "על הקו היה המנהל של עמותת 'שנת השבע' - עמותת המתעסקת בהנחלת ערכי שמיטה ובחיבור הציבור הרחב למצוות השמיטה. הם מחפשים מנכ"ל לעמותה, האם אני פנוי לשמוע על ההצעה? שאל אותי".

זה היה הזוי. זה היה שמיימי.

"מעולם לא חשבתי לעבוד בעמותה, מעולם גם לא התעסקתי במנכ"לות, שנים על שנים התעסקתי בפניה שלי בין העצים, מאיפה הגיעה אלי העמותה הזאת ומה בכלל ביני לבין משרת מנהל?"

אבל הרעיון דיבר אל יובל, בעיקר דיברה אליו

העובדה שהעמותה מתעסקת בענייני שמיטה, וכי לא בהם הוא רצה לעסוק השנה? "אני מוכן לשמוע על התפקיד ונראה אם הוא מתאים לי", אמרתי למנהל העמותה וקבענו פגישת ראיון. כשהגעתי חיכיתי למצוא טור ארוך של ממתנים לראיון אך להפתעתי מצאתי את עצמי לבד. 'איפה כל המועמדים האחרים?' שאלתי את המזכיר. 'אין', הוא אמר, 'למעשה אנחנו די בטוחים שהתפקיד מתאים לך, הפגישה נועדה רק לוודא את זה...'

"נכנסתי לחדר המנהל והתיישבתי. 'אני חקלאי', אמרתי ישירות, 'אין לי ניסיון בניהול עמותה וכל הטופסיאדה הכרוכה בכך בכלל רחוקה ממני. אני לא בטוח שאני הוא מה שאתם מחפשים'. לא אמרתי את הדברים כדי לקבור לעצמי את הסיכויים בידיים, אמרתי אותם כדי להיות ישר, ובכל זאת ידעתי שכעת מרבית הסיכויים שאמצא את עצמי בחוץ".

אבל מנהל העמותה חשב אחרת. "אתה חקלאי בנשמה וזה מה שחשוב לנו. את כל היתר אפשר ללמוד ואפשר גם למצוא עזרה".

"תבינו", מתרגש יובל, "דווקא המקום של הניסיון הביא לי גם את הישועה. חשבתי שאני חקלאי ובגלל זה אין לי סיכוי למצוא עבודה נורמאלית אחרת, ומסתבר שדווקא בגלל שאני חקלאי ודווקא בגלל שבניסיוןי בל יתואר עזבתי את האדמה, רוצים אותי למנהל".

"אנחנו עמותה שמתעסקת בהנחלת ערכי השמיטה, אנחנו רוצים ללמד את הילדים, כל ילד בכל מוסד חינוך שהוא, מהי מצוות שמיטה. אנחנו רוצים לחבר אותם לאדמה, לעבודה ולקושי שבעזיבת הכל, ואת זה תוכל להעביר יותר מכל אדם אחר. אנחנו רוצים שדרך אכילת פירות הקדושים בקדושת שביעית הילדים יתחברו למהות השמיטה אפילו שהם לא חקלאים, ובשביל זה אנחנו צריכים בדיוק אותך".

"ככה יצאנו לדרך. יומיים בלבד לאחר שנותרתי מחוסר עבודה הייתה לי עבודה חדשה. גדולה, מאתגרת. לא הייתה לי ברירה, נאלצתי לבטל את החברותא של הבוקר ולשים בצד את החלום על צהרים עם הילדים. 'שנת השבע' הייתה צריכה אותי בפעילות בלתי פוסקת ואני מצאתי את עצמי נהנה מן האתגר לא פחות ממה שנהניתי מעבודת האדמה. בתפקידי החדש גיליתי שאני יצירתי לא רק במחשבה איך לגרום לעצים להניב יותר, גם במחשבה איך לגרום לילדים להשתתף יותר.

יצרנו הרצאות מלוות בחידון קליקרים, יזמנו טיולי שמיטה בשדות ומפגש עם החקלאים גיבורי הכוח שליחי בית דין ואפילו פתחנו לציבור ימי בציר בכרם מופקר, כשליחי בית דין. מן הענבים עוד נייצר בעזרת ד' יין קדוש לקידוש ולהבדלה אותו נחלק לקראת פסח, כאשר מי שיוכל ישתתף בהחזר ההוצאות ומי שלא, יקבל את היין בחינם. היום שלי מלא כעת באין קץ פעילות ומחשבה, בורא עולם גילה לי שהשמיטה אינה רק עזיבה, היא התחלה של משהו חדש".

ותזכור כל הנשכחות

יותר מכל מה שעבר יובל עד השמיטה ריגש אותו מה שקרה בתחילתה. "אם אתם זוכרים, את הכליה שלי תרמתי לעילוי נשמת הרב אברהם ישעיהו הבר שנקרא על שם ה'חזון איש'. עכשיו בואו תראו משהו נפלא, מרן החזון איש היה בין אילו שהתנגדו להיתר המכירה ובאופן מפליא, מכל הדברים בעולם, בזמן שהתמודדתי עם הסיבוך, הבנתי שבורא עולם מבקש ממני לשבות, אותה בקשה שמרן החזון איש ביקש מחקלאי דורו".

מדהים, אבל זה לא הכל.

"בתחילת השמיטה החלטנו לסייע בענייני אוצר בית דין. הצטרפנו לבית הדין של מרן הגאון רבי ניסים קרליץ זצוק"ל, יצרנו קשר עם 'משנת יוסף', והיום ברוך ד' הפירות של החקלאים 'שלנו' משווקים כמעט בכל הבתים והישיבות בארץ. רבי ניסים קרליץ זצוק"ל הוא אחיינו של מרן החזון איש, בית הדין שלו נקרא על שם מרן החזון איש, ודווקא עם אוצר בית הדין שלו בורא עולם שלח אותי לעבוד במהלך השמיטה. אפשר לומר שהדרך שלי התחילה במתנת חיים של אברהם ישעיהו הבר זצ"ל והגיעה אל רבי אברהם ישעיהו קרליץ זצוק"ל!".

הסיפור מצמרר, סגירת המעגל עוצרת נשימה, אבל יותר מכל מטלטלת התשובה שעונה יובל לשאלת הסיום שלנו: 'שנת השבע' נשמעת כמו עמותה שמתעסקת בענייני שמיטה והשמיטה מסתיימת לה, מה תעשו עד השמיטה הבאה, במה תוכלו לעבוד?

"אין לי מושג. מה, אני צריך לסדר את העולם? את השיעור שלי כבר קיבלתי.

אדם צריך לעשות את הדבר הנכון ולא לשקוע באלף שאלות על מה שיהיה. אני לא יודע מה אעשה 'אחרי' אבל אני יודע שיהיה בסדר".